

Sygn. akt *XVI GC 553/14*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący –	<i>SSO Ewa Teofilak</i>
Protokolant –	Sekretarz Anna Korytkowska

po rozpoznaniu 23 czerwca 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **G. C., D. C.**

przeciwko **Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W.**

o odszkodowanie

1. oddała powództwo;
2. na podstawie art. 102 k.p.c. zasądza od powodów G. i D. małż C. na rzecz pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. kwotę 1.817 zł (tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Teofilak

Sygn. akt XVI GC 553/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 marca 2014 r. (data prezentaty) powodowie G. i D. C. domagali się od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. (dalej: PP (...)) zasądzenia na ich rzecz kwoty 81 000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty, w tym kwoty 21 000,00 zł tytułem odszkodowania związanego z koniecznością poniesienia nakładów na poprawę warunków akustycznych w budynku oraz kwoty 60 000,00 zł tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, iż skutek uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) został utworzony obszar ograniczonego użytkowania, który objął swoim zasięgiem zamieszkiwaną przez nich nieruchomość przy ul. (...) w W.. Powodowie swoje żądanie uzasadniają spadkiem wartości nieruchomości oraz nakładami na rewitalizację akustyczną budynku

(pozew k. 2-46).

W odpowiedzi na pozew z dnia 18 września 2014 r. (data stempla pocztowego) pozwany PP (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości jako bezpodstawnego. Swoje żądanie pozwany w pierwszej kolejności uzasadniał upływem terminu zawitego na złożeniu roszczeń odszkodowawczych w oparciu o art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Jak wskazuje pozwany bieg do wniesienia roszczenia odszkodowawczego rozpoczął się dla powodów w momencie wejścia w życie Rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (Dz. Urz. Województwa (...) Nr 156, poz. 4276), nie zaś jak twierdzą powodowie w dniu wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (Dz. Urz. Województwa (...) nr 128, poz. 4086). Ponadto, pozwany kwestionował fakt wykazania poniesienia szkody oraz istnienie związku przyczynowo- skutkowego pomiędzy szkodą a ograniczeniami wynikającymi z objęcia nieruchomości obszarem ograniczonego użytkowania. Pozwany podniósł również, że powodowie nie wykazali, że w budynku istniał niewystarczający klimat akustyczny wymagający rewitalizacji.

(odpowiedź na pozew k. 62-102)

W dalszych pismach procesowych, tj. z dnia 3 grudnia 2014 r. (k. 111-250), 9 grudnia 2014 r. (k. 251-287) składanych przed rozprawą, strony podtrzymywały swoje stanowiska i podniesioną w nich argumentację.

Na posiedzeniu niejawnym w dniu 28 października 2015 r. Sąd zawiesił postępowanie na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 kpc do czasu rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy zagadnienia prawnego skierowanego przez Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2015 r. w sprawie o sygn. I ACa 1424/14.

(postanowienie k. 502)

Na rozprawie w dniu 23 czerwca 2017 r. powodowie złożyli pismo cofające pozew bez zrzeczenia się roszczenia. Pozwany nie wyraził zgody na cofnięcie pozwu.

(protokół k. 578-579)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie są właścicielami nieruchomości gruntowej o numerze działki (...) z obrębem (...) położonej przy ul. (...) w W., dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w W. prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Na przedmiotowej nieruchomości, o powierzchni (...)^(2)posadowiony jest budynek mieszkalny o powierzchni użytkowej (...) m^(2). Powodowie nabyli przedmiotową nieruchomość na podstawie umowy sprzedaży w 1994 r., a w roku 1999 wybudowali na niej budynek.

(okoliczności bezsporne, wypis z KW k. 29-30, wypis z rejestru gruntów k.41, wypis z kartoteki budynków k. 42)

Rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku w sprawie utworzenia OOU dla (...) im. (...) w W., które weszło w życie w dniu 25 sierpnia 2007 roku (dalej: OOU 2007), został utworzony obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...). Podstawą wydania Rozporządzenia była treść art. 135 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 roku, Nr 129, poz. 902 ze zm.).

Zgodnie z treścią § 4 ust. 1 tego rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono:

- 1)przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową;
- 2)zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M – także na cele mieszkaniowe – z zastrzeżeniem ust. 2;

3) budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

Zaś § 5 tego rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadził następujące wymagania techniczne dotyczące budynków:

1) w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych;

2) w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach.

Rozporządzenie nr 50 weszło w życie 14 dni od jego ogłoszenia tj. 25 sierpnia 2007 r. Termin zawity do zgłaszania roszczeń upływał z dniem 25/08/2009 r.

(dowód rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. (Dz. Urz. Województwa (...), nr 156, poz. 4270)

Nieruchomość powodów na mocy niniejszego rozporządzenia znalazła się w obszarze ograniczonego użytkowania. Powodowie w dniu wejścia w życie rozporządzenia byli właścicielami przedmiotowej nieruchomości, jednak nie zgłosili roszczeń w przewidzianym do tego 2-letnim terminie (art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska), tj. do dnia 25 sierpnia 2009 r.

(bezsporne, rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 10 sierpnia 2007 . k. 88-91)

Uchwałą nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r., która weszła w życie 4 sierpnia 2011 r. utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Na mocy tej uchwały nieruchomość stanowiąca przedmiot tej sprawy znalazła się także w obszarze ograniczonego użytkowania (dalej: OOU 2011). Powyższa uchwała wyróżniła dwie strefy: Z1 i Z2. Ponadto, uchwała wprowadzała ograniczenia w zakresie przeznaczenia i sposobu korzystania z terenów w strefie Z1 i Z2 oraz określała wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2010, Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy.

(dowód: Uchwała nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. wraz z załącznikiem kr k. 31-35)

Pismem z dnia 20 czerwca 2013 r. skierowanym do pozwanego powodowie zgłosili roszczenie w trybie art. 129 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska wraz z zawezwaniem do podjęcia negocjacji w sprawie ustalenia wysokości szkody, a pismem z dnia 22 lipca 2013 r. zawezwali pozwanego do próby ugodowej.

(dowód pismo z dnia 20 czerwca 2013 r. l/ 36-37, pismo z dnia 22 lipca 2013 r. k. 38-40)

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie Sąd Gospodarczy IX Wydział Gospodarczy na rozprawie w dniu 24 września 2013 r. po przeprowadzeniu postępowania stwierdził, że nie doszło do zawarcia ugody.

(dowód: kopia protokołu rozprawy k. 44)

Powyższy stan faktyczny był bezsporny między stronami. Dodatkowo potwierdzają go ww. dowody z dokumentów, które w ocenie Sądu należy uznać za wiarygodne jako jednoznaczne i niekwestionowane przez strony postępowania. Pozostałe dokumenty zgromadzone w aktach sprawy nie miały decydującego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Przeprowadzenie dalszych zawnioskowanych dowodów było niecelowe z uwagi na uznanie, iż roszczenie zgłoszone w pozwie nie może zostać uwzględnione z uwagi na upływ terminu zawitego do zgłoszenia roszczenia. Powyższe skutkowało oddaleniem pozostałych wniosków dowodowych zgłoszonych przez strony postępowania (tj. w szczególności wniosków dotyczących powołania biegłych sądowych z dziedziny rzeczoznawstwa majątkowego, budownictwa i akustyki, dowodu z przesłuchania stron, oraz zobowiązania każdej ze stron do przedstawienia szeregu dokumentów jako nieprzydatnych do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd oddalił wniosek strony powodowej o zawieszenie postępowania w związku z wniesieniem przez Rzecznika Praw Obywatelskich wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją art. 129 ust. 4 POŚ. Należy wskazać, że samo zakwestionowanie konstytucyjności przepisów rangi ustawowej przez powołane do tego organy nie oznacza automatycznego wyłączenia tych norm z porządku prawnego. Nie ulega wątpliwości, iż do czasu wydania rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny stwierdzającego niezgodność przepisów z Konstytucją, przepisy te podlegają stosowaniu i mogą stanowić podstawę prawną rozstrzygnięcia sądowego, chyba że sąd odmówi ich zastosowania wobec samodzielnego stwierdzenia niezgodności z Konstytucją. W związku z powyższym sądy są zobligowane do stosowania norm pozostających nadal w porządku prawnym. W niniejszej sprawie oznacza to obowiązek stosowania przepisów wskazywanych jako niekonstytucyjne tak długo, aż powołany do tego organ, tj. Trybunał Konstytucyjny nie wyda stosownego rozstrzygnięcia. Okolicznościami, jakie muszą zajść, aby sąd mógł rozważać w ogóle zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 3⁽¹⁾ KPC są zainicjowanie przez sąd zawieszający odpowiedniego postępowania przed właściwym Trybunałem, zależność rozstrzygnięcia sprawy od wyniku postępowania przed Trybunałem oraz celowość zawieszenia postępowania. W ocenie Sądu orzekającego w przedmiotowej sprawie nie ma wątpliwości odnośnie kwestii obowiązywania czasowego i terytorialnego zarówno aktów prawa miejscowego ustanawiających obszary ograniczonego użytkowania dla (...) jak i ustawy POŚ. Orzecznictwo sądów powszechnych, mimo wątpliwości wywołanych m.in. orzeczeniami NSA - postanowieniem z dnia 29/09/2009 II OSK 445/09, oraz wyrokami z 17/03/2009 r. II OSK 1195/08, II OSK 1231/08 i in., było w tym zakresie jednolite i konsekwentne. Okoliczność, iż w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich, który powoływał się również we wcześniejszych latach na orzecznictwo NSA przedstawiając swoje stanowisko w związku z pytaniami do niego kierowanymi, że określone unormowanie nasuwa wątpliwości co do swojej konstytucyjności, nie uprawnia samo przez się do powstrzymania się od orzekania, jeżeli sąd orzekający nie podziela tych wątpliwości. Sąd nie dopatrył się nadto obiektywnych podstaw do wystąpienia do Trybunału w kwestiach wskazywanych przez powodów, a wskazać należy, że wniesienie pytań prawnych czy wniosków o zbadanie konstytucyjności przepisów prawnych w kwestiach wskazywanych przez strony nie jest dla sądu obligatoryjne, co uzasadnia oddalenie wniosku powoda w tym zakresie.

Z powyższych przyczyn Sąd oddalił wniosek o zawieszenie postępowania w sprawie na podstawie art. 177 §1 pkt. 3¹ KPC.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Powodowie wnosili o zasądzenie od pozwanego kwoty 81 00,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty, z czego 21 000,00 zł żądali tytułem odszkodowania związanego z koniecznością poniesienia nakładów na poprawę warunków akustycznych w budynku mieszkalnym, a 60 000,00 zł żądali tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości. Powodowie wskazywali, iż na skutek uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. ich nieruchomości znalazła się w obszarze ograniczonego użytkowania. Jako podstawę swoich roszczeń wskazali art. 129 ust 2 oraz art. 136 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (dalej: Poś).

W pierwszej kolejności Sąd dokonał oceny prawnej roszczenia powodów.

Treść powołanego przepisu, mówi, że jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało

się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części (ust. 1). W tej sytuacji, w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości (ust. 2). Roszczenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, przysługuje również użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, a roszczenie, o którym mowa w ust. 2, także osobie, której przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości. (ust. 3) Z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1-3, można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości (ust. 4).

Zgodnie z treścią art. 136 ust. 1 - 3 POŚ w razie ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska w wyniku ustanowienia OOU, właściwymi w sprawach spornych dotyczących wysokości odszkodowania lub wykupu nieruchomości są sądy powszechne. Obowiązany do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości jest ten, którego działalność spowodowała wprowadzenie ograniczeń w związku z ustanowieniem OOU. W razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

Roszczenia formułowane na podstawie art. 129 ust. 1 i 2 POŚ podlegają ograniczeniom. Według art. 129 ust. 4 POŚ można wystąpić z nimi w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Sąd badał zasadność roszczenia uwzględniając zarzuty podniesione przez pozwanego.

Pomiędzy stronami niesporny był fakt położenia nieruchomości powodów – zabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w W. przy ul. (...). Nieruchomość powodów znalazła się w obszarze ograniczonego użytkowania poza strefą M, ustalonego Rozporządzeniem nr 50 Wojewody (...) z dnia 07/08/2007 r. a następnie w obszarze ograniczonego użytkowania OOU poza Z1 i Z2, zgodnie z uchwałą nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (Dz. Urz. Woj. (...). nr 128 poz. 4086).

Nie budziło wątpliwości sądu istnienie po stronie powodowej legitymacji do występowania z roszczeniem w niniejszej sprawie. Zgodnie z przedstawionymi dokumentami, w szczególności odpisami z KW nieruchomości powodowie nabyli własność działki na podstawie umowy sprzedaży zawartej w 1994r. Świadczy to bezspornie, że wypełniona została przesłanka z art. 129 ust. 2 POŚ, ponieważ w dacie wejścia w życie aktu prawa lokalnego – rozporządzenia wojewody nr 50 powodowie byli właścicielami nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym objętym OOU.

W drugiej kolejności Sąd badał zachowanie terminu zawitego do dochodzenia przez powodów ich roszczenia, bowiem było to podstawowe zagadnienie, podnoszone przez stronę pozwaną, wskazywane jako podstawa do oddalenia pozwu bez konieczności przeprowadzania postępowania dowodowego.

W ocenie Sądu obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. został utworzony w drodze rozporządzenia z dnia 07 sierpnia 2007 r. wydanego przez Wojewodę (...). Podstawą prawną do wydania rzeczzonego aktu stanowił art. 135 ust. 2 POŚ w ówczesnym obowiązującym brzmieniu. W oparciu o powyższy przepis kompetencja do utworzenia OOU została powierzona wojewodzie.

Na skutek nowelizacji dokonanej na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. z 2005 r. Nr 175 poz. 1462 ze zm.), kompetencja do utworzenia OOU została powierzona sejmikowi województwa, który taki obszar tworzy w drodze uchwały. Powyższa nowelizacja zgodnie z art. 48 pkt 2 POŚ weszła w życie z dniem 01 stycznia 2008 r. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. zawierała także przepisy przejściowe, stanowiące, iż akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu ustawą zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje (art. 47 ust. 2 ww. ustawy).

W dacie utworzenia OOU dla (...) im. (...) w W., tj. w dniu 24 sierpnia 2007 roku (data wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku), art. 135 ust 2 POŚ wskazywał, że obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, w drodze rozporządzenia tworzy wojewoda.

Przepis ten uległ zmianie, na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. z 2005 r. nr 175, poz. 1462), w brzmieniu obowiązującym od dnia 01 stycznia 2008 roku. Według tej nowelizacji, OOU dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy w drodze uchwały sejmik województwa. Zmieniono zatem jedynie organ uprawniony do utworzenia OOU – w miejsce wojewody – sejmik województwa oraz wskazano, że następuje to w formie uchwały, a nie jak dotychczas w formie rozporządzenia.

Zgodnie z treścią § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. 2002, Nr 100, poz. 908), jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Zgodnie zaś z treścią ust. 3 przywołanego wyżej §32 powyższego rozporządzenia, jeżeli zmiana treści przepisu upoważniającego polega na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą, w takim przypadku organem upoważnionym do zmiany lub uchylecia aktu wykonawczego wydanego na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego jest organ wskazany w zmienionym upoważnieniu. Przepis ten stosuje się przy tym odpowiednio, na podstawie § 143 rozporządzenia, do aktów prawa miejscowego. Zatem zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego z wojewody na sejmik województwa nie wpłynęła na moc obowiązującą Rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku, bowiem w przypadku zmiany treści przepisu upoważniającego, polegającej na zmianie organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą, jak wywiedziono powyżej. Oznacza to, iż zmiana ustawy z dnia 03 października 2008 r. miała jedynie charakter redakcyjny i określała, kiedy tracą moc przepisy wykonawcze określające, które przedsięwzięcia mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zmiany art. 135 ust. 2 POŚ w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzaju przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w żaden sposób nie wpłynęły na skuteczność obowiązywania Rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku, bowiem zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęła na moc jego obowiązywania; kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, to jest art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., a zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam - nie zmieniła go ani nowelizacja dokonana ustawą z dnia 03 października 2008 roku, ani nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W tej sytuacji należy podzielić stanowisko, że przepisy rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 r. zachowały moc obowiązującą do czasu wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia OOU dla (...) im. (...) w W., zaprezentowaną w uzasadnieniach szeregu wyroków Sądu Apelacyjnego w Warszawie (sprawy o sygnaturach: VI ACa 1156/10, VI ACa 1058/10, VI ACa 194/11, VI ACa 14/11, VI ACa 140/11). Słuszność tej linii orzeczniczej potwierdził także w swoim orzeczeniu z dnia 25 czerwca 2015 r. Sąd Najwyższy (III CZP 34/15) oraz w uchwale w składzie siedmiu sędziów z dnia 22 listopada 2016 r. (sygn. akt III CZP 62/16). W uzasadnieniu do tego wyroku Sąd Najwyższy podkreślił, że analiza przyczyn wprowadzenia zmiany art. 135 POŚ ustawą z 03/10/2008 wskazuje, że nie wpłynęły one na zakres przedmiotowy regulacji dotyczącej ustanowienia OOU a były wynikiem usuwania usterek powstałych przy włączaniu do systemu prawa wewnętrznego regulacji unijnych, które podlegały uwzględnieniu także przed zmianą w procesie interpretacji implementującej je ustawy. Sąd podkreślił także, że nie ma wyroków sądów administracyjnych stwierdzających nieważność rozporządzenia nr

50 Wojewody (...). Oba orzeczenia na których opierają się strony wskazujące brak ciągłości pomiędzy OOU 2007 i 2011 tj. II OSK 445/09 i II OSK 502/09, mają charakter formalny, bowiem dotyczą kwestii procesowej jaką stanowi umorzenie postępowania a wypowiedziany w ich uzasadnieniach pogląd o nieaktualności Rozporządzenia nr 50 nie został poparty szczegółową analizą zmiany art. 135 ust. 2 POŚ w wyniku nowelizacji z 03/10/2008 r.

Sąd Najwyższy w przywołanym orzeczeniu odniósł się także do zagadnienia desuetudo, podnoszonego w sprawach tzw. odszkodowań portowych, czyli powszechnej, ogólnie ustabilizowanej praktyki nierespektowania określonej normy prawnej przez ogół podmiotów stosujących prawo, pomimo braku formalnej jej derogacji. Sąd Najwyższy podkreślił, że samo występowanie rozbieżności zapatrywań w przedmiocie obowiązywania Rozporządzenia nr 50 przemawia przeciwko tezie o utracie przez nie mocy. Sąd Najwyższy konsekwentnie stanął na stanowisku że nie zaistniały szczególne okoliczności uzasadniające zastosowanie nadzwyczajnej i motywowanej aksjologicznie instytucji desuetudo, skoro nie miały miejsca radykalne zmiany w systemie prawa ujmowanym jako całość, jak również w zakresie regulacji prawnych dotyczących ustanawiania obszarów ograniczonego użytkowania dla lotnisk. Sąd podziela powyższy pogląd i przyjmuje za własny na gruncie niniejszej sprawy.

Nie bez znaczenia jest także treść uzasadnienia do samej uchwały sejmiku nr 76/11 w której wprost zawarto stwierdzenie, że „Dotychczasowy akt ustanawiający obszar ograniczonego – rozporządzenie Nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. – został utrzymany w mocy na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej.

Ze względu na powyższe należy uznać, że Rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku obowiązywało do czasu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia OOU dla (...) im. (...) w W..

Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego nieruchomości powodów położona w W. znalazła się w całości się w obszarze ograniczonego użytkowania ustalonym Rozporządzeniem nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia OOU dla (...) im. (...) w W.. W obszarze ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. OOU 2011 nieruchomość ta także znalazł się w strefie OOU.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 czerwca 2012 r., sygn. akt IV CSK 28/12 wyraził stanowisko, że odpowiedzialność odszkodowawczą, o której mowa w art. 129 POŚ, przewidziano nie za samo ograniczenie i nie za każde ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Odszkodowanie nie rekompensuje zmiany dotychczasowej sytuacji właściciela nieruchomości, a tym bardziej utrzymywania już istniejących ograniczeń w przypadku zmiany aktu prawnego. Odszkodowanie przysługuje za konkretną szkodę, która powstała w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a nie za samo ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej jest szkoda, której źródłem jest rozporządzenie lub akt prawa miejscowego powodujący ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Szkoda ma być normalnym następstwem wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Szkoda taka może powstać, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe lub zwiększa dotychczasowe ograniczenia, co do sposobu korzystania z nieruchomości lub też przedłuża ograniczenia na kolejny okres obowiązywania. Szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie a tym bardziej, gdy je zmniejsza (teza wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.12.2008 r. II CSK 367/08, gdzie Sąd jednoznacznie wskazał, że hipoteza art. 129 ust. 2 ustawy z 2001 r. - Prawo ochrony środowiska nie obejmuje każdego ograniczenia korzystania z nieruchomości położonej w obszarze ograniczonego użytkowania, ale tylko takie, które w związku utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania wynikają z zakresu ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości wskazanego w akcie prawa miejscowego, tworzącego obszar ograniczonego użytkowania).

Uznając, że obydwie akty prawa lokalnego - zarówno rozporządzenie jak i uchwała - swoim zakresem objęły działkę powodów, należało dokonać analizy wprowadzonych przez nie ograniczeń w stosunku do nieruchomości i zbadać o ile, i w jakim zakresie ograniczenia te wpłynęły na dotychczasowy sposób korzystania z nich.

Z przeprowadzonego porównania i analizy przepisów powołanych wyżej aktów prawnych – Rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) oraz Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) wynika, że ze względu na położenie nieruchomości w strefie OOU 2011, w rzeczywistości doszło do zmniejszenia ograniczeń obowiązujących na nieruchomościach, które w okresie obowiązywania OOU 2007 były położone w jej granicach. W myśl Rozporządzenia nr 50 w strefie ograniczonego użytkowania zabroniono przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci młodzieży, zmiany sposobu użytkowania budynków oraz budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży a także na cele mieszkaniowe i pod zabudowę mieszkaniową. Pod rządami Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) te ograniczenia dotyczą wyłącznie strefy Z1, natomiast zniesione zostały w stosunku do stref Z2 oraz OOU.

Skoro ograniczenia dla nieruchomości powodów zmniejszyły się z momentem wejścia w życie Uchwały 76/11, należy uznać, że termin z art. 129 § 4 POŚ nie otworzył się na nowo. Należało, wobec tego uznać, że zgłoszenie roszczenia powodów z tytułu utraty wartości nieruchomości oraz kosztów rewitalizacji akustycznej objęte pozwem i pismem z 20/06/2013 zostały złożone po upływie terminu zawitego dla tej nieruchomości, który upłynął z dniem 25/08/2009 r. W sprawie bezspornym było, że powodowie nie zgłosili swoich roszczeń w tym terminie do pozwanego. W ocenie Sądu termin do zgłoszenia roszczeń, o którym mowa w art. 129 ust. 4 POŚ, jest terminem zawitym, co oznacza, iż jego niedochowanie powoduje wygaśnięcie roszczenia, a fakt upływu tego terminu sąd ma obowiązek wziąć pod uwagę z urzędu. Sąd podziela i przyjmuje na potrzeby niniejszego postępowania za własną ocenę zawartą w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 roku (II CSK 216/08), iż: „Termin do zgłoszenia roszczeń, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001 roku Prawo ochrony środowiska, jest terminem zawitym, a nie terminem przedawnienia.”. Podobnie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 roku (II CSK 578/12) „termin z art. 129 ust. 4 POŚ stanowi termin zawity, w którym żądania z art. 129 ust. 1 – 3 POŚ muszą zostać zgłoszone obowiązanemu do ich realizacji w celu zachowania prawa dochodzenia tych roszczeń przed sądem”.

Wniosek ten jest tym bardziej uzasadniony, jeżeli uwzględni się, że ustawodawca nie określił terminu, w ciągu którego obowiązany do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości, o którym mowa w art. 136 ust. 2 POŚ, jest zobowiązany zająć stanowisko co do zasadności żądań zgłoszonych przez poszkodowanego. Taką interpretację charakteru terminu, o którym mowa w art. 129 ust. 4 POŚ wzmocnia także wykładnia językowa tego przepisu, w którym jest mowa o wystąpieniu z roszczeniami, co znaczeniowo jest terminem szerszym od terminu dochodzenia roszczeń i mieści w sobie także zgłoszenie przez poszkodowanego ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości żądań, o których mowa w art. 129 ust. 1-3 POŚ, obowiązanemu do ich wykonania.

Biorąc pod uwagę powyższe, na podstawie przytoczonych w treści uzasadnienia przepisów, należało uznać, iż roszczenie powodów o odszkodowanie z tytułu objęcia ich nieruchomości obszarem ograniczonego użytkowania wygasło przed wytoczeniem powództwa i nie otworzyło się na nowo po wejściu w życie Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...), zatem powództwo podlegało oddaleniu, o czym orzeczono jak w sentencji w punkcie 1.

Strona powodowa na rozprawie w dniu 13 czerwca 2017r. cofnęła pozew bez zrzeczenia się roszczenia

Zgodnie z art. 203 § 1 KPC pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego, aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. W przedmiotowej sprawie oświadczenie powodów o cofnięciu powództwa bez zrzeczenia się roszczenia zostało złożone na kolejnym już terminie rozprawy. Zatem zgodnie z brzmieniem przywołanego wyżej art. 203 KPC dla jego skuteczności wymagana była zgoda pozwanego. Zgody takiej pozwany nie wyraził. W tej sytuacji cofnięcie powództwa uznać należało za bezskuteczne.

Strona powodowa na rozprawie w dniu 13 czerwca 2017r. złożyła także wniosek o zastosowanie art. 102 KPC, pozwany wnosił o jego oddalenie.

W ocenie sądu były podstawy do częściowego tylko obciążenia powodów kosztami postępowania. Zgodnie z treścią art. 102 KPC w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów

albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Oznacza to, iż ustawodawca pozostawił sądom pewną swobodę w zasądzeniu zwrotu kosztów procesu, gdy stosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik postępowania, opisanej w art. 98 KPC, sprzeciwiają się względy słuszności, np. nieuwzględnienie roszczenia z powodu prekluzji (por. wyr. SN z 05.12.1967 r., III PRN 78/67), wygórowanie żądania o zadośćuczynienie, którego określenie zależy od oceny sądu a powodowie są subiektywnie przekonani o jego zasadności (por. post. SN z 09.10.1967 r. I CR 81/67), wyjątkowo ciężką sytuację strony przegrywającej (por. wyr. SN z 17.11.1972 r. I PR 423/72), oddalenie roszczeń powoda na podstawie art. 5 KC, istotna zmiana linii orzeczniczej. Okolicznością uzasadniającą zastosowanie art. 102 KPC może być także precedensowy charakter rozpoznawanej sprawy (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 29 sierpnia 1973 r., I PR 188/73, OSNC 1974, nr 3, poz. 59; postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2011 r., II CZ 105/11, LEX nr 1102858). Przepis ten ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu; jest rozwiązaniem szczególnym, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Sposób skorzystania z zapisu art. 102 KPC jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym orzekającego i od jego oceny należy przesądzenie czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępstwo, oraz w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór. Kontrola instancyjna w tym zakresie jest ograniczona do sytuacji, gdy zastosowanie przepisu art. 102 KPC nie zostało w ogóle uzasadnione bądź nastąpiło z rażącym naruszeniem reguł przewidzianych w tym przepisie (por. wyr. SN z 19.05.2006 r., III CK 221/05 oraz post. SN z 18.04.2013 r. III CZ 75/12). Podstawę do zastosowania art. 102 KPC stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne i niesprawiedliwe. W pierwszej kolejności Sąd wskazuje, iż w sprawach dotyczących odszkodowań z tytułu ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im (...) istniała rozbieżność w orzecznictwie sądów administracyjnych jak i sądów powszechnych, odnośnie obowiązywania Rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 r. (przykładowo orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego w wyrokach sygn. akt II OSK 445/09, II OSK 502/09, i przeciwstawne stanowisko w wyrokach WSA sygn. akt IV SA/Wa 2569/07 i NSA sygn. akt II OSK 1195/08, II OSK 1749/08). Dodatkowo okolicznością przemawiającą za zastosowaniem art. 102 KPC jest wskazany wyżej przypadek nieuwzględnienia roszczenia z powodu prekluzji (por. wyr. SN z 05.12.1967 r., III PRN 78/67) - tak też SA w Warszawie w wyroku z dnia 02/03/2017r. w sprawie IACa 1210/14. Biorąc pod uwagę całość przedstawionej powyżej argumentacji Sąd doszedł do przekonania, iż zachodzi wyjątkowa sytuacja przewidziana dyspozycją przepisu 102 KPC i słuszne będzie obciążenie strony powodowej połową kosztów zastępstwa, o czym orzeczono w punkcie 2 wyroku .

W tej sytuacji sąd orzekł jak w sentencji.

SSO Ewa Teofilak

ZARZĄDZENIE

(...)